

ΠΑ60. ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ε. Μουστάκα¹, Χ. Κουπής², Ε. Αλεξόπουλος³, Θ. Κ. Κωνσταντινίδης⁴

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας, Τμήμα Ιατρικής Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης σε σύμπραξη με τα Τμήματα Δημόσιας Υγιεινής και Νοσηλευτικής Α' ΤΕΙ Αθήνας. 1. Τίχης Νοσηλεύτρια MSc. ΓΕΣ/ΔΥΓ/ΕΟΔ. Αθήνα, 2. Καθηγητής Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Δημόσιας Υγείας, ΤΕΙ Αθήνας, 3. Ειδικός Ιατρός Εργασίας, Λέκτορας Ιατρικής της Εργασίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών, 4. Ειδικός Ιατρός Εργασίας, Αναπληρωτής Καθηγητής Υγιεινής, Διευθυντής Εργαστηρίου Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος Ιατρικής Σχολής ΔΠΘ.

Σκοπός: Ο σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η διερεύνηση των προδιαθεσικών παραγόντων στην εμφάνιση ατυχημάτων στον εργασιακό χώρο προκειμένου την θέσπιση εύστοχων προληπτικών μέτρων.

Υλικό και Μέθοδος: Το υλικό μας αποτέλεσαν 435 Νοσηλευτές και Βοηθοί νοσηλευτών, εργαζόμενοι σε 15 νοσοκομεία, δημόσια και στρατιωτικά, της πρωτεύουσας και της επαρχίας. Πλήρως συμπληρωμένα επιστράφηκαν 328 ερωτηματολόγια.

Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε ανώνυμο αυτοσυμπληρούμενο ερωτηματολόγιο διαμορφωμένο από την εκτεταμένη κλίμακα μέτρησης του εργασιακού στρες των νοσηλευτών, το ερωτηματολόγιο γενικής υγείας, το RAND 36-item Health Survey. Το πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου περιείχε ερωτήσεις καταγραφής κοινωνικό-δημογραφικών στοιχείων του δείγματος και χαρακτηριστικών της εργασίας. Στο δεύτερο μέρος ενσωματώθηκε η Κλίμακα Μέτρησης του Στρες στους Νοσηλευτές (Expanded Nursing stress scale) των Susan, French., Rhonda, Lenton., John, Eyles and Vivienne, Walters. (2000). Το τρίτο μέρος του περιελάμβανε αντικείμενα του ερωτηματολογίου γενικής υγείας που αναφέρονται σε διαταραχές ύπνου και το τέταρτο περιείχε τις υποκλίμακες «ενέργεια-κόπωση» «εμπόδια λόγω συναισθηματικών προβλημάτων» και «ψυχική ευεξία» του RAND 36-item Health Survey. Τέλος το πέμπτο αναφερόταν στο είδος και την συχνότητα των ατυχημάτων στον εργασιακό χώρο.

Αποτελέσματα: Στην διάρκεια του τελευταίου έτους στο δείγμα μας συνέβησαν 65 ατυχήματα. Τα 25 αφορούσαν τρυπήματα από βελόνες, τα 11 έκθεση σε κυτταροστατικά, τα 8 ολισθήσεις και πτώσεις, 5 κοψίματα, 5 εκθέσεις σε βιολογικά υγρά, 3 τραυματισμούς από βίαιη συμπεριφορά ασθενούς, 2 μυοσκελετικές βλάβες από άρση βάρους, 1 τραυματισμό από πτώση αντικειμένου και 1 έκθεση σε ακτινοβολία. Μεγαλύτερη πιθανότητα ατυχήματος είχαν όσοι εργάζονταν σε ακανόνιστα ωράρια ($p=0,018$) και όσοι ανέφεραν αϋπνίες ($p=0,04$). Η ύπαρξη ατυχήματος βρέθηκε να σχετίζεται με τον παράγοντα «φύλο» ($p=0,008$), με την κλίμακα του εργασιακού στρες ($p=0,012$), τις υποκλίμακες «ενέργεια-κόπωση» ($p=0,01$) και «συναισθηματικά προβλήματα» ($p=0,041$), καθώς και με αντικείμενα της υποκλίμακας «ψυχική ευεξία» του RAND 36-item Health Survey.

Συμπεράσματα: Τα αποτελέσματα της έρευνας αναδεικνύουν τον καθοριστικό ρόλο του συναισθηματικού παράγοντα και της ψυχικής και σωματικής κόπωσης των νοσηλευτών, χαρακτηριστικών που πρέπει να συυπολογίζονται μαζί με εργονομικά και οργανωτικά χαρακτηριστικά για μια επιτυχή στρατηγική αντιμετώπισης των ατυχημάτων στον εργασιακό χώρο